

Retouradres: Postbus 10007, 8000 GA Zwolle

Participatieraad Zwolle
t.a.v. de voorzitter, mevrouw R. Madarun
p/a Sassenstraat 33
8011 PB ZWOLLE

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon (038) 498 2534
J.van.der.Bij@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Uw kenmerk

Ons kenmerk OWS1412-006

Behandeld door Jacomien van der Bij

Datum 9 december 2014

Onderwerp Reactie op het door u uitgebrachte advies op de concept verordening
Jeugdhulp 2015

Geachte leden van de participatieraad Zwolle,

We hebben u, in uw hoedanigheid als adviesorgaan van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle, gevraagd een advies uit te brengen over de concept verordening Jeugdhulp 2015. We hebben op 22 oktober 2014 uw advies ontvangen.

Wederom willen wij u complimenteren met uw heldere en waardevolle advies. Wij waarderen uw inzet om tot dit advies te komen. Een groot deel van de suggesties van de participatieraad is overgenomen en verwerkt.

Met inachtneming van uw advies heeft het college van B en W op 11 november ingestemd met de verordening jeugdhulp. Het eindverslag waarin de reacties op de concept verordening zijn opgenomen, is tevens op 11 november door het college vastgesteld. Op 24 november 2014 is de verordening door de gemeenteraad vastgesteld. Daarmee treedt de verordening op 1 januari 2015 in werking.

Inhoudelijke reactie op uw advies

Daar waar een inspraakreactie van de participatieraad heeft geleid tot een wijziging in de Verordening Jeugdhulp is dat opgenomen in onderstaande tekst. Wanneer een inspraakreactie niet heeft geleid tot een wijziging is dat niet verder aangegeven.

Voor uw gemak is een totaal overzicht van de doorgevoerde wijzigingen opgenomen.

Artikel concept verordening	Wijziging	N.a.v. reactie
Gehele verordening	Van 'generalist naar 'regisseur'	Participatieraad
Idem	Van 'persoonlijk plan' naar 'ondersteuningsplan'	Participatieraad
Idem	Onduidelijke formuleringen aangescherpt en oude terminologie vervangen.	Participatieraad
Art. 2.1.	Van 'AMHK' naar 'Veilig Thuis'	Participatieraad
Art 2.1. c	Van 'maatwerk' naar additionele taken	GGD
Art 5.	Verduidelijking: toegang via de gemeente	Participatieraad
Art 6.1.	Toevoeging: in ieder geval binnen 6 weken	Participatieraad
Art 7.1.	Verduidelijking/ aanscherping tekst	Participatieraad
Art 7.2	Verduidelijking/ aanscherping tekst	Participatieraad
Art 9.4.	Van 'goedkoopst compenserend' naar 'goedkoopst adequate'	Participatieraad
Art 10.1.e	Art 10.e is geschrapt – wat voorheen 10.f was is nu 10.e	Participatieraad

Art 10.1.f (nu art 10.1.e)	Van 'ingezette' naar woonplaatsbeginsel	BJZO
Art 12.1	Schrappen van zinsnede	Participatieraad
Art 12.2	Toevoeging zinnen die eerst na 12.5 opgenomen stonden	Participatieraad
Art 18 (hardheidsclausule)	Geschrapt	n.v.t.

Als algemene opmerking wijst de participatieraad erop dat in de WMO de term "1 huishouden, 1 aanpak, 1 regisseur" gebruikt wordt en bij de jeugdhulp wordt gesproken van "1 huishouden, 1 aanpak, 1 generalist. De participatieraad adviseert te kiezen voor één en dezelfde terminologie.

Dit is in lijn gebracht. In de definitieve verordening jeugdhulp wordt de term regisseur gebruikt.

Bij Jeugdhulp spreekt u over een individuele voorziening. In andere beleidsstukken spreekt u over een maatwerkvoorziening. Wij adviseren u een en dezelfde terminologie te hanteren.

We nemen uw advies in deze niet over. In de verordening Jeugdhulp wordt aangesloten bij de terminologie van de Jeugdwet. Deze verschilt op dit punt met de WMO. In alle jeugdhulp documenten wordt dan ook gesproken over individuele voorzieningen. Naast de aansluiting bij de wet, sluiten we ook aan bij de gebruikte terminologie in de regio voor jeugdhulp, aangezien we gezamenlijk inkopen.

Bij artikel 1 Begripsbepalingen maakt uw College onderscheid tussen een 'ondersteuningsplan' en een 'persoonlijk plan'. In de Verordening worden beide begrippen door elkaar heen gebruikt. Wij adviseren u eenduidig te zijn en voor één begrip te kiezen.

In de definitieve verordening wordt de term ondersteuningsplan gebruikt.

Bij artikel 2.1 worden diverse vormen van jeugdhulp genoemd. We missen in de opsomming kortdurend verblijf, dagopvang (alle leeftijden) en de dagbesteding voor jongeren (16+). Dit geldt eveneens voor de dagbesteding voor jongeren met een verstandelijke beperking en de naschoolse opvang ter ontlasting van ouders.

De opsomming is in regionaal verband tot stand gekomen. We kunnen en willen hier niet van afwijken omdat dit een relatie heeft de regionaal ingekochte zorg. Daar waar het niet nodig is, maken we geen nadere uitsplitsing per doelgroep.

Bij artikel 2.1.g spreekt u over Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. In Zwolle wordt daarvoor de term Veilig Thuis gebruikt. Wij adviseren u eenduidige termen te gebruiken.

In de definitieve verordening wordt de term Veilig Thuis gebruikt.

Artikel 3.1 luidt in de Verordening: "Het college draagt zorg voor de inzet van jeugdhulp na een verwijzing door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat inzet van jeugdhulp nodig is."

De Participatieraad adviseert u na de eerste keer dat de jeugdhulpaanbieder genoemd wordt een punt te zetten. Het is overbodig om alle mogelijke stappen te omschrijven die de jeugdhulpaanbieder kan zetten. Het gaat in dit artikel om de toegang - via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts.

Het oordeel van de jeugdhulpaanbieder is nodig om een beschikking als bedoeld in artikel 11 af te kunnen geven.

Graag vernemen we van uw college hoe daarnaast de doorverwijzing door (vrijgevestigde) psycholoog en orthopedagoog naar de jeugdhulpverlening vorm gegeven wordt.

De doorverwijzing door vrijgevestigde psycholoog en orthopedagoog loopt via het sociale wijkteam. Deze vraag heeft geen consequenties voor de tekst van de verordening.

Terwijl uw College daar in het Beleidsplan een heel hoofdstuk aan wijdt, is in de Verordening (passend) onderwijs de grote afwezige. Wij adviseren u de verbinding met (passend) onderwijs beter in de Verordening te borgen en het onderwijs nadrukkelijk te betrekken bij de jeugdhulp.

In het Beleidsplan Jeugdhulp is de relatie tussen jeugdhulp en (passend) onderwijs omschreven en deze relatie is opgenomen op de Transformatieagenda 2015. Medewerkers van het sociale wijkteam vormen een vooruitgeschoven post op de scholen. We zijn het met u eens dat de scholen een belangrijke rol hebben. De verbinding tussen passend onderwijs en de transitie jeugdhulp willen wij de komende periode gezamenlijk nader gaan maken. De verordening als juridisch document is naar ons inziens, voor nu, niet de plek om die verbinding vorm te geven.

We adviseren u artikel 5 (Het vooronderzoek) om de volgende redenen te schrappen. In de visie van de Participatieraad moet de start niet een vooronderzoek, maar een gesprek zijn. Net zoals bij de Wmo de start het keukentafelgesprek is.

De Jeugdwet beoogt dat mensen knelpunten en problemen samen met hulpverleners oplossen. In het kader van 'Eigen regie, eigen kracht' is het logisch dat er eerst een gesprek plaatsvindt met betrokkenen. Dit ook om te voorkomen dat iemand al bij voorbaat een bepaald stempel heeft en er geen gesprek meer kan plaatsvinden op grond van objectieve gegevens. Artikel 5.3 zou dan juist ook moeten luiden dat er in het gesprek – dat allereerst plaatsvindt - overleg is met de jeugdige of zijn ouders, dat een vooronderzoek kan plaatsvinden - in plaats van dat er kan worden afgezien van een vooronderzoek. Het vooronderzoek leidt ook gemakkelijk tot hogere kosten. In het gesprek kan blijken dat het vooronderzoek niet relevant was of betrokkenen geven aan dat de gegevens niet gebruikt mogen worden.

Wij delen de achtergrond van de opmerking van de participatieraad. Desondanks handhaven wij het artikel aangezien een vooronderzoek in sommige situaties onze voorkeur heeft bijv. indien een huishouden al eens eerder een beroep op ondersteuning heeft gedaan. Een vooronderzoek kan tijd besparen door knelpunten en problemen niet apart op te pakken maar als één geheel. Een goed vooronderzoek kan naar onze mening juist hoge kosten voorkomen omdat er een goed totaalbeeld van de problematiek wordt gegeven.

Niet in alle gevallen is een vooronderzoek noodzakelijk en kan er van worden afgezien.

Wat bedoelt uw college in artikel 5.2 met 'overige gegevens en bescheiden'?

Hiermee wordt informatie en documentatie bedoeld welke redelijkerwijs gevraagd kan worden ter ondersteuning en verificatie van de hulpvraag. In het geval dat een cliënt aangeeft schulden te hebben kan gevraagd worden deze aan te tonen met nota's en aanmaningen.

In artikel 5.2 verwacht uw College het vooronderzoek met het gesprek wanneer er gesproken wordt over het verstrekken van een identificatiedocument door de jeugdige of zijn ouders. Het verstrekken van dit document is altijd onderdeel van het gesprek. Er is hier geen sprake van verwarring. Het gesprek is onderdeel van het onderzoek. In artikel 5.3 wordt een uitzondering gemaakt wanneer een identificatiedocument niet verstrekt hoeft te worden.

Van dezelfde verwarring is er sprake in artikel 5.4: "Het college brengt de jeugdige en zijn ouders op de hoogte van de mogelijkheid om zelf een persoonlijk plan op te stellen en stelt hen gedurende zeven dagen na de melding in de gelegenheid het plan te overhandigen." Het komt de Participatieraad voor dat het opstellen van een eigen persoonlijk plan altijd voortkomt uit een gesprek. In artikel 5 is echter het vooronderzoek het onderwerp, niet het gesprek.

Een persoonlijk plan (in de definitieve verordening ondersteuningsplan genoemd) kan voortkomen uit een gesprek maar kan ook zeker door de ingezetene zelf opgesteld en ingediend te worden.

In hetzelfde artikel 5.4 wordt een termijn van zeven dagen genoemd waarbinnen de jeugdige en zijn ouders in de gelegenheid zijn om een zelf een plan op te stellen. Wij vinden deze termijn kort en adviseren u – bij eventuele handhaving van het artikel – een langere termijn op te nemen.

Wij adviseren u tevens een artikel op te nemen waarin u de maximale duur van het totale traject aangeeft - met termijnen waaraan de gemeente zich dient te houden. De termijn van zeven dagen komt voort uit de Wmo (artikel 2.3.2. lid 2 Wmo 2015). Deze termijn is dus vastgelegd in de Wmo 2015. De wet splitst het traject op in twee fasen, waarin de wettelijke termijnen zijn opgenomen. Deze termijnen zijn ook kaderstellend voor onze uitvoering. In de communicatie naar inwoners zal dit helder worden weergegeven.

Gaat het vooronderzoek (artikel 5) alleen in op artikel 4 (de toegang tot jeugdhulp via gemeente) of tevens op artikel 3 (toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts)? We adviseren u beter te omschrijven waar artikel 5 betrekking op heeft. Het vooronderzoek gaat alleen op in die situaties waar de toegang tot jeugdhulp via de gemeente plaatsvindt. In de definitieve verordening is artikel 5 gewijzigd in “Het vooronderzoek bij toegang jeugdhulp via gemeente”.

Bij artikel 6.1 adviseren wij uw College een termijn op te nemen waarbinnen het gesprek dient plaats te vinden.

Na melding dient het gesprek binnen deze zes weken plaats te vinden. Hierbij sluiten wij aan bij de wettelijke vastgelegde termijn van onderzoek. In de praktijk zal een gesprek zo spoedig mogelijk plaatsvinden.

Wat bedoelt uw College bij artikel 6.1.d en 6.1.e met een ‘andere’ en wat met een ‘overige’ voorziening? Wat is hiertussen het verschil?

In artikel 1 van de verordening en de toelichting daarop wordt het verschil tussen een ‘andere’ en een ‘overige’ voorziening uitgelegd.

In artikel 6.1 spreekt u over ‘indien gewenst’: “Het college onderzoekt in een gesprek of, waar nodig, meerdere gesprekken met de jeugdige of zijn ouders en indien gewenst met familie en deskundigen zo spoedig mogelijk en voor zover nodig:”. Van wiens wens is hier sprake? In hoeverre heeft de jeugdige hier nog een stem in? De Participatieraad hoort in gesprekken met jongeren regelmatig dat er meer over hen dan met hen gesproken wordt.

Vanzelfsprekend is het aan de cliënt om te bepalen wie bij het gesprek aanwezig is.

Wij adviseren u in dit artikel de zinsnede ‘zo spoedig mogelijk’ te vervangen door een concrete termijn.

Na melding dient het gesprek binnen deze zes weken plaats te vinden. Hierbij sluiten wij aan bij de wettelijke vastgelegde termijn van onderzoek. In de praktijk zal een gesprek zo spoedig mogelijk plaatsvinden.

Hoe is, in het kader van artikel 6, de bereikbaarheid en toegankelijkheid in noodsituaties en tijdens de weekenden geregeld?

De bereikbaarheid en toegankelijkheid in noodsituaties en tijdens de weekenden worden vastgelegd in werkafspraken (voor het sociale wijkteam). In crisissituaties is het ook altijd mogelijk om crisiszorg in te zetten.

Het valt de Participatieraad op dat het door iedereen beleden uitgangspunt van eigen kracht en eigen regie in de Verordening weinig naar voren komt. Eerder komt in sommige artikelen betutteling weer om de hoek kijken. Concreet vinden wij artikel 7.1 daar een voorbeeld van: “Van het gesprek wordt een verslag gemaakt waarin het oordeel van het college over de wenselijkheid van een individuele voorziening wordt vastgelegd onder vermelding van de aan de jeugdige of zijn ouders kenbaar gemaakte gevolgen”. Als alternatief stellen wij voor: Artikel 7.1 Op basis van het gesprek wordt een ondersteuningsplan gemaakt.

Ook de Verordening moet de wens, de bereidheid en het streven tot transformatie in het sociale domein uitstralen.

In de definitieve verordening is artikel 7.1 als volgt aangepast: Het college zorgt na het gesprek voor een schriftelijk verslag van het onderzoek, bedoeld in artikel 6. Hierin worden de afspraken die met de jeugdige en zijn ouders gemaakt zijn vastgelegd.

Wij adviseren u de eerste zin van artikel 7.2 'om te draaien'. De huidige formulering luidt: "Indien het gesprek naar het oordeel van het college leidt tot de wenselijkheid van een individuele voorziening, wordt ter zake een ondersteuningsplan opgesteld."

Naar de mening van de Participatieraad dient er echter een ondersteuningsplan opgesteld te worden waarvan een individuele voorziening onderdeel kan zijn.

In de definitieve verordening is artikel 7.2 als volgt aangepast:

7.2. Binnen 10 werkdagen na het gesprek verstrekt het college aan de jeugdige of zijn ouders een afschrift van het verslag.

Wij adviseren u in de gehele Verordening helder en duidelijk Nederlands te gebruiken. De Participatieraad noemt artikel 7.3 als voorbeeld van een te onduidelijk en te vaag geformuleerd artikel. Ook het veelvuldig gebruik van 'met betrekking tot' en 'voor zover' komt de leesbaarheid en duidelijkheid van de Verordening niet ten goede.

Wij hebben de verordening nagelopen op consistent gebruik van begrippen en daar waar mogelijk vage formuleringen vervangen.

In artikel 7.5 is sprake van het sociale wijkteam daar waar in eerdere artikelen gesproken wordt van het college. Wie wordt in dit artikel concreet bedoeld?

De verantwoordelijkheid van het college zal in de uitvoering in de regel namens het college gedaan worden (in mandaat) door deskundige consultants, ambtenaren, sociaal wijkteam of bijvoorbeeld aanbieders.

Formeel heeft de jeugdige of zijn ouders alleen nog met uw college te maken gehad en niet met een sociaal wijkteam. De formulering over 'een ander sociaal wijkteam als second opinion' is daarom niet logisch.

Wanneer de jeugdige of zijn ouders een second opinion wensen kunnen zij een ander sociaal wijkteam daarvoor kiezen. De gemeente Zwolle kent daarnaast een brede klachtenregeling. Klachten gerelateerd aan de Jeugdwet vallen onder dezelfde regeling.

Wij adviseren uw college bij artikel 9.1.e helder te omschrijven wat u verstaat onder 'andere en overige voorzieningen'.

In artikel 1 van de verordening en de toelichting daarop wordt het verschil tussen een 'andere' en een 'overige' voorziening uitgelegd.

In artikel 9.2. stelt u het volgende: "De individuele voorziening levert, rekening houdend met de uitkomsten van het in voorgaande hoofdstuk bedoelde onderzoek, een passende bijdrage aan het realiseren van een situatie waarin de jeugdige in staat wordt gesteld tot:

a. gezond en veilig op te groeien

b. te groeien naar zelfstandigheid en

c. voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau.

Als de individuele voorziening daar – vanwege beperkingen bij het kind - niet toe leidt, en de punten a, b en c niet bereikt kunnen worden, is dan toch ondersteuning mogelijk?

Als dit het geval is, adviseren wij u dit in een artikel aan te geven.

Wanneer een individuele voorziening, rekening houdend met leeftijd en ontwikkelingsniveau, er niet toe leidt dat de punten a, b of c worden bereikt, is een voorziening op grond van de Jeugdwet niet mogelijk. Vanuit het sociaal wijkteam wordt dan bekeken welke ondersteuning op grond van welke wet wel mogelijk is.

In artikel 9.3 spreekt u over artikel 3 derde lid. Als u hier (maar ook in andere gevallen) verwijst naar de wettekst verzoeken wij u dit duidelijk aan te geven.

Wij hebben de verordening nagelopen op consistent gebruik van begrippen en daar waar mogelijk verwijzingen toegevoegd.

Een goedkoopstcompenserende voorziening (artikel 9.4) betekent niet altijd de juiste voorziening voorbetrokkene. Primair moet de voorziening de goede zijn voor de betrokken jongere. Het moet een adequate voorziening zijn die voldoet aan de resultaatverplichting.

De term goedkoopstcompenserende voorziening is in de definitieve verordening vervangen door goedkoopst adequate voorziening.

Wij adviseren u artikel 10.1.a opnieuw te formuleren in helder Nederlands.

Wij hebben de verordening nagelopen op consistent gebruik van begrippen en daar waar mogelijk onduidelijkheden vervangen.

Wij verzoeken u artikel 10.1.e te schrappen. We vinden het terecht dat u een passage opneemt over de eigen verantwoordelijkheid van jongeren, maar niet om dit te gebruiken als weigeringsgrond of om hen er op 'af te rekenen'. Niet vergeten mag worden dat we te maken hebben met jeugdigen die nog niet altijd en in alle gevallen ten volle de consequenties van hun eigen handelen kunnen overzien.

Wij hebben besloten conform de suggestie van de participatieraad artikel 10.1.e te schrappen. Het toekennen van een individuele voorziening is maatwerk.

In artikel 12.2 (eerste zin) ontstaat er, door het hanteren van twee tarieven, ongelijkheid in de vergoeding voor dezelfde werkzaamheden. We adviseren u om die reden dit artikel te schrappen.

In de definitieve verordening is deze zin in artikel 12.2 geschrapt.

De tweede zin luidt: "Een pgb wordt niet gefinancierd als de hulpverlening redelijkerwijs van de omgeving verwacht mag worden." Wij adviseren u hieraan toe te voegen dat u hierbij rekening houdt met de leeftijd en de mate van beperking van het kind.

De tweede zin is aangepast conform suggestie van de participatieraad.

In artikel 12.4 mist de Participatieraad de aandacht voor de belasting van het sociaal netwerk door een teveel aan hulpverleners. Deze belasting kan er toe leiden dat de hulpvrager er voor kiest de hulp zelf te gaan organiseren.

In het gesprek wordt de belasting van het sociaal netwerk meegenomen.

Graag vernemen we van u bij welk artikel de zinnen na artikel 12.5 thuishoren. (Niet financieren als het redelijkerwijs van de omgeving verwacht mag worden; en in principe geen familie financieren tenzij dat gegeven de omstandigheden een betere keuze is.) Deze zinnen horen thuis bij artikel 12.2. In de definitieve verordening is dit aangepast.

De Participatieraad adviseert artikel 13.5 als volgt aan te vullen: "Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de besteding van de pgb's en zorg in natura (ZIN)." Op deze wijze wordt ook de zorg in natura erbij betrokken.

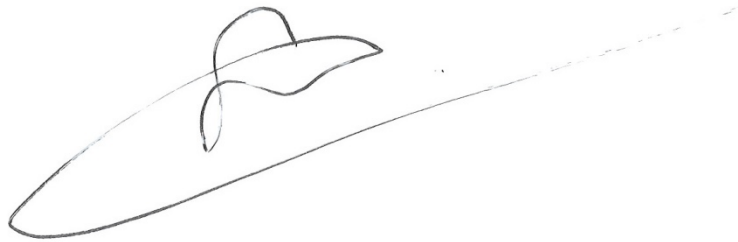
De kwaliteit van zorg in natura is gewaarborgd in artikel 14 van de verordening. In alle contracten met aanbieders zijn eisen ten aanzien van de kwaliteit vastgelegd.

Wij adviseren u zowel in de Verordening als in de Toelichting geen oude terminologie meer te gebruiken omdat deze belemmerend kan zijn bij de noodzakelijke transitie en transformatie. (Als voorbeeld: u spreekt in de toelichting op bladzijde 19, voorlaatste bullet, nog van herindicatie.)

Wij hebben de verordening nagelopen op consistent gebruik van begrippen en daar waar mogelijk oude terminologie vervangen.

Indien u naar aanleiding van deze brief vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met Jacomien van der Bij: j.van.der.bij@zwolle.nl of 038-4982534.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders,

A handwritten signature in dark ink, consisting of a large, sweeping loop followed by a smaller, more intricate flourish.

Phira Otten
hoofd Maatschappelijke Ontwikkeling